

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis, Seu Resolutio Casuum Conscientiæ

Juxta Sacram Scripturam, Canones, Et Sanctos Patres

Continens Tractatus de Sacramentis in genere; de Baptismo, de Confirmatione, Eucharistia, Sacrificio Missæ; Constitutionem Innocentii XII. super celebratione Missarum, variaque alia decreta

Genet, François

Parisiis, 1703

Q. 16. Communio sub unica specie, an in usu prioribus Ecclesiæ sæculis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40834

nulli tradendas plures Eucharistia formas seu particulas, neque grandiores, sed consuetas. Habetur hoc Decretum integrum in fine Tomi 4.

Quaest. 16. Communio sub unica specie, fuit-ne in usu prioribus Ecclesiae saeculis?

Resp. Cum Fideles semper crediderint id quod fides docet, scilicet totum Corpus & sanguinem Domini nostri Jesu-Christi contineri sub unaquaque specie: nulla unquam lege prohibitum fuit sumere Eucharistiam sub unica specie. Sed potius videmus, Laicos aliquando hoc Sacramentum sumpsisse sub utraque specie, aliquando sub sola specie Panis, & quandoque etiam sub sola specie vini. Constat, quod prioribus Ecclesiae saeculis tam Sacerdotes quam Laici sumebant Eucharistiam sub utraque specie dum sacris Mysteriis aderant, ut videri potest in Decreto Constantiensis Concilii supra nu. 10. relato. In duodecimo tantum saeculo Episcopi prohibuerunt Laicis Calicis usum, cum enim numerus Fidelium plurimum augeretur, periculum erat, ne irreverentiae daretur locus, & alicujus partis sanguinis Christi effusio accidere posset: Illud plurimum Episcoporum Decretum Constitutione Concilii Generalis Constantiensis confirmatum fuit anno 1415.

Constat etiam, Fideles prioribus Ecclesiae saeculis sub sola Panis specie saepius communicasse; ferebant enim aliquando Eucharistiam in proprias domos, ut eam percipere possent, dum instante gravi aliqua persecutione, in mortis periculo se constitutos putabant, ut videre est in libro quem Tertullianus ad uxorem direxit, ut ei statum vidualem suaderet, casu quo ipse prior moretur: eam etiam efficaciter hortatur, ut si ad secundas nuptias convolet,

Tertullian.
lib. 2. ad
Uxorem. cap.

5.

De Sacram. Euchar. Cap. X. 191

sponsum saltem infidelem non eligat : *Non sciet maritus*, inquit, *quid secreto ante omnem cibum gustes* : & *si sciverit Panem, non illum credit esse qui dicitur*. Et in libro de Oratione, Tertull. De loquens idem Tertullianus de his qui, inani Oratione. scrupulo ducti, Eucharistiam sumere nol- cap. 14. bant circa horam nonam, ne aliquo modo jejunium frangerent quod usque ad vesperam his temporibus observari solebat : hortatur ut Eucharistiam apud se reservent, ut eam circa vesperum sumere possint, & eo tempore quo jejunium non amplius observatur ; ut eo modo communicare possint sine ulla talis jejunii violatione : *Accepto*, inquit, *Corpore Domini & reservato, utrumque salvum est, & participatio sacrificii, & executio Officii*.

Apud sanctum Cyprianum habetur, quod *Cum quadam mulier arcam suam, in qua S. Cyprianus lib. de Lap- Domini sanctum fuit, manibus indignis ten- sis, tasset aperire, igne inde surgente deterrita est, ne auderet attingere. Quidam & ipse macu- latus, Sacrificio à Sacerdote celebrato, Pa- nem cum ceteris ausus est latenter accipere, sanctum Domini edere & contrectare non po- tuit, cinerem ferre se apertis manibus in- venit.*

Ipse Dominus Jesus-Christus Corpus suum discipulis euntibus in Emmaüs sub sola Panis specie dedit : *Et factum est*, inquit sanctus Luc. cap. 24. Lucas in Evangelio, *dum recumberet cum eis, vers. 30. accepit Panem, & benedixit, ac fregit, & porrigebat illis. Et aperti sunt oculi eorum, & eognoverunt eum : & ipse evanuit ex oculis eorum.*

Id etiam asserere videtur sanctus Augustinus, dum exponens hæc Evangelii verba : *Oculi S. Aug. lib. 3. De Conf. eorum tenebantur, ne eum agnoscerent : Non Evangelistar. incongruenter accipimus*, inquit, *hoc impedi-* cap. 25.

mentum in oculis eorum à Satana factum fuisse, ne agnosceretur Iesus; sed tamen à Christo facta est permissio usque ad Sacramentum Panis, ut unitate Corporis ejus participata, removeri intelligatur impedimentum inimici, ut Christus possit agnosci.

Superfluum esset hic majorem autoritatum numerum texere, ad probandum, priorum seculorum Christianos sæpius sub sola specie Panis communicasse, cum id obviū & apertum sit in Ecclesiastica historia, in qua constat quod Christiani Eucharistiam in propriis domibus servabant, quod eam ad absentes mittebant, quod in longinquis itineribus eandem deferre solebant, ut eam, instante aliquo periculo, sumere possent: Hoc etiam modo Anachoritæ vastas solitudines incolentes communicabant; aliqua sacræ Eucharistiæ fragmenta secum asportabant postquam in præcipuis solemnitatibus Missæ sacrificio in Urbibus adstitissent.

Non minùs constat, pueros quibus Eucharistia olim statim post Baptismum dabatur, illam sub sola vini specie recipere consuevisse; Nam apud sanctum Cyprianum habetur, quod

S. Cyprianus.
Epist. 63. ad
Cæciliū.

Per Baptismum Spiritus-sanctus accipitur, & sic à baptizatis & Spiritum-sanctum consecutis ad bibendum Calicem Domini pervenitur.

S. Cyprianus.
Lib. de Lap-
sic.

Idem sanctus Cyprianus hunc usum confirmat, dum referens id quod accidit puellulæ, quæ frustum Panis vino Idolis oblato intinctum gustaverat, sic loquitur: *Vbi verò, solemnibus adimpletis, Calicem Diaconus offerre presentibus cæpit, & accipientibus cæteris locus ejus advenit, faciem suam parvula, instinctu Divinæ Majestatis, avertere & labiis obturantibus premere, Calicem recusare: perstitit tamen Diaconus, & reluctanti licet de Sacramento*

De Sacram. Euchar. Cap. XI. 193
mento Calicis infudit. Tunc sequitur singul-
tus & vomitus: in corpore atque ore violato
Eucharistia permanere non potuit.

In Concilio Tridentino habetur, quod plu-
ribus in locis Eucharistia olim pueris statim
post Baptismum dari consueverat, quod certè
sub sola vini specie fieri poterat. *Neque ideo Concil. Trid.*
tamen, inquit Concilium, *damnanda est an-* sess. 21. cap.
tiquitas, si eum morem in quibusdam locis 4.
servavit. Ut enim sanctissimi illi Patres sui
facti probabilem causam pro illius temporis
ratione habuerunt; ita certè eos nullâ salutis
necessitate id fecisse sine controversia creden-
dum est.

Hæc etiam Ecclesiæ consuetudo, quâ pueris
Eucharistia olim dabatur, apertè ostendit &
probat, Fideles non putasse, Corpus & san-
guinem Domini nostri Jesu-Christi sola fide
in hoc Sacramento sumi; cum enim pueri
nullum fidei actum elicere possent, hoc Sa-
cramentum illis planè inutile fuisset.

C A P U T X I.

*De Frequentatione Sacramenti Eucha-
ristiæ & de dispositionibus ad illud
recipiendum requisitis.*

Quest. I. **E**ST NE necessarium crebrò ac-
cedere ad Eucharistiæ Sacra-
mentum?

Resp. Generaliter loquendo præstat sæpius
ad illud accedere, quàm ab eo abstinere, jux-
ta id quod habetur in Concilio Tridentino:
Optaret quidem Sacro-sancta Synodus, ut in Conc. Trid.
singulis Missis Fideles adstantes non solum sess. 22. cap.
spirituali affectu, sed Sacramentali etiam Eu- 61

Tomus III.

I